

Тутовий шовкопряд як перспективна сировина для створення дієтичних добавок та лікарських профілактичних засобів

Якущенко В.А., Пімінов О.Ф., Нартов П.В.

Кафедра загальної фармації та безпеки ліків

Інститут підвищення кваліфікації спеціалістів фармації

Національного фармацевтичного університету, м. Харків, Україна

tble@ukr.net

Тутовий шовкопряд (ТШ) є метеликом класу «Комахи», ряду «Лускокрилі», родини «Шовкопряди справжні», виду Тутовий шовкопряд (*Bombyx mori*). В його життєвому циклі в якості сировини для створення дієтичних добавок (ДД) найбільш цікава гусінь ТШ, яка містить згідно літературним даним, у перерахунку в % на суху речовину жирів 16,76 %, вуглеводів 4,98 %, та майже 20 % білкових речовин, причому найбільший зміст цих речовин у гусені п'ятого тижня перед завивкою кокону.

Загально відомо, що ТШ крім основного свого призначення в Китаї, Кореї та інших країнах Індокитаю активно використовується як споживчий харчовий продукт, збагачений протеїном і ферментами. В останні роки з'явилися публікації про спроби в промислових масштабах використовувати гусінь ТШ в якості сировини для ДД у хворих на цукровий діабет (Корея) та в комплексному спортивному харчуванні (Росія).

Враховуючи вище наведене, ми поставили за мету отримати з гусені ТШ п'ятого тижня суху субстанцію, зручну з технологічної точки зору для подальшого створення ДД, лікарських та лікувально-профілактичних засобів. Для цього проаналізували різні способи сушіння біологічно-активної сировини тваринного походження і зупинилися та криогенній сушці, оскільки завдяки відсутності впливу високих температур то окислювальної дії повітря цей метод максимально забезпечує збереження діючих речовин.

Для дослідження використовували гусінь ТШ п'ятого тижня, вирощену в «Інституті експериментальної і клінічної ветеринарної медицини» (м. Харків), криогенну переробку сировини здійснювали в «Інституті проблем криобіології і криомедицини НАН України» (м. Харків) за допомогою установки УСС-10. Під час роботи було експериментально встановлено оптимальний режим криогенного фракціонування. У підсумку отримали однорідний сипучий порошок буро-зеленого кольору з характерним запахом.

У подальшому ми плануємо провести вивчення технологічних, фармакологічних та біохімічних властивостей отриманої субстанції з метою встановлення перспективності використання її для створення ДД, лікарських засобів та лікувально-профілактичних засобів.